

Zakres materiału nauczania biologii dla 3-letniego liceum ogólnokształcącego- klasy stacjonarne i zaoczne

Zakres podstawowy

Sporządzono w oparciu o numer programu: 450/2012/2015

Obowiązujący podręcznik: **Biologia na czasie**. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych

Autorzy: Emilia Bonar, Weronika Krzeszowiec- Jeleń, Stanisław Czachorowski

SEMESTR II

Dział	Tematy	Zakres materiału nauczania
Biotechnologia i inżynieria genetyczna cd	1. Organizmy zmodyfikowane genetycznie	• cele tworzenia roślin zmodyfikowanych genetycznie• przykładowe modyfikacje genetyczne roślin• zastosowanie zwierząt zmodyfikowanych genetycznie w rolnictwie, medycynie, nauce i przemyśle• otrzymywanie zwierząt zmodyfikowanych genetycznie• GMO – zagrożenia i korzyści
	2. Biotechnologia a medycyna	• diagnostyka molekularna• otrzymywanie biofarmaceutyków• hodowla tkanek i narządów do transplantacji• terapia genowa• materiały medyczne nowej generacji• definiowanie pojęcia <i>diagnostyka molekularna</i>
	3. Klonowanie – tworzenie genetycznych kopii	• pojęcia: klonowanie, klon• rozmnażanie bezpłciowe jako przykład naturalnego klonowania• klonowanie roślin i zwierząt• etapy klonowania ssaków metodą transplantacji jąder komórkowych• różne rodzaje klonowania• definiowanie pojęć: <i>klonowanie</i> i <i>klon</i>
	4. Inżynieria genetyczna – korzyści i zagrożenia	• argumenty przemawiające za stosowaniem technik inżynierii genetycznej w badaniach naukowych, medycynie, rolnictwie, przemyśle i ochronie środowiska• argumenty przemawiające przeciw stosowaniu technik inżynierii genetycznej

		• zagrożenia związane z możliwością masowego pojawienia się organizmów transgenicznych w ekosystemach naturalnych • wpływ GMO na ekosystemy i zdrowie człowieka • regulacje prawne dotyczące GMO w Unii Europejskiej i oznakowania produktów GMO • metody zapobiegania zagrożeniom związanym z GMO • definiowanie pojęcia <i>produkt GMO</i>
	5. Znaczenie badań nad DNA	• praktyczne zastosowanie informacji zawartej w DNA • przykładowe gatunki organizmów i pozyskiwane od nich geny • metody umożliwiające śledzenie funkcjonowania genu • ustalanie pokrewieństwa i tożsamości osób na podstawie analizy DNA • ustalanie przebiegu ewolucji • klasyfikacja gatunków do grup systematycznych na podstawie analizy DNA • definiowanie pojęcia <i>profil genetyczny</i>
Ochrona przyrody	6. Czym jest różnorodność biologiczna	• różnorodność biologiczna • poziomy różnorodności biologicznej • określanie różnorodności biologicznej • przyczyny różnic w rozmieszczeniu gatunków na Ziemi • znaczenie różnorodności biologicznej dla człowieka • definiowanie pojęcia <i>różnorodność biologiczna</i>
	7. Zagrożenia różnorodności biologicznej	• współczesne wymieranie gatunków w porównaniu z poprzednimi wymieraniami z uwzględnieniem tempa i przyczyn • działalność człowieka jako zasadnicza przyczyna wymierania gatunków • przyczyny niszczenia siedlisk i ekosystemów • gatunki obce i inwazyjne • wpływ rolnictwa na różnorodność biologiczną • eksploatacja zasobów przyrody • konkurencja człowieka z innymi gatunkami • gatunki wymarłe • gatunki z <i>Czerwonej księgi</i>
	8. Motywy i koncepcje ochrony przyrody	• cele ochrony przyrody • ekonomiczne motywy ochrony przyrody • etyczne i estetyczne motywy ochrony przyrody • pozostałe motywy ochrony przyrody • współczesne koncepcje ochrony przyrody • cywilizacja a środowisko naturalne

	9. Sposoby ochrony przyrody	• ochrona indywidualna, gatunkowa i obszarowa • ochrona bierna i czynna • ochrona ścisła i częściowa • ochrona <i>in situ</i> i <i>ex situ</i> • restytucja i reintrodukcja gatunków • tworzenie banków nasion
	10. Ochrona przyrody w Polsce	• koncepcja ochrony przyrody • przykłady form ochrony obszarowej (park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu) • ochrona gatunkowa ścisła i częściowa • chronione gatunki roślin, zwierząt, grzybów i porostów • przykłady form ochrony indywidualnej (pomnik przyrody, stanowisko dokumentacyjne, użytek ekologiczny, zespół przyrodniczo-krajobrazowy)
	11. Międzynarodowe formy ochrony przyrody	• idea zrównoważonego rozwoju • międzynarodowe inicjatywy w zakresie ochrony przyrody • międzynarodowe obszary chronione • rezerваты biosfery w Polsce • Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 • przykłady inicjatyw pozarządowych w zakresie ochrony przyrody